

5HD337 Hospodářský a politický vývoj Dálného východu ve 20. století

Přednáška č. 1

Zrození nového Japonska

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

Vznik šógunátu

- Joritomo Minamoto (1192 titul šógun)
- formální, nominální moc japonského císaře
- rod Ašikaga 1338-1573
- rod Tokugawa, Iejasu Tokugawa (od 1603)

Šógunát – období Tokugawa

- strategie úmyslné izolace
- eliminace západního vlivu
- represivní politika šóguna
- mocenské centrum Edo x císařský dvůr v Kjótu

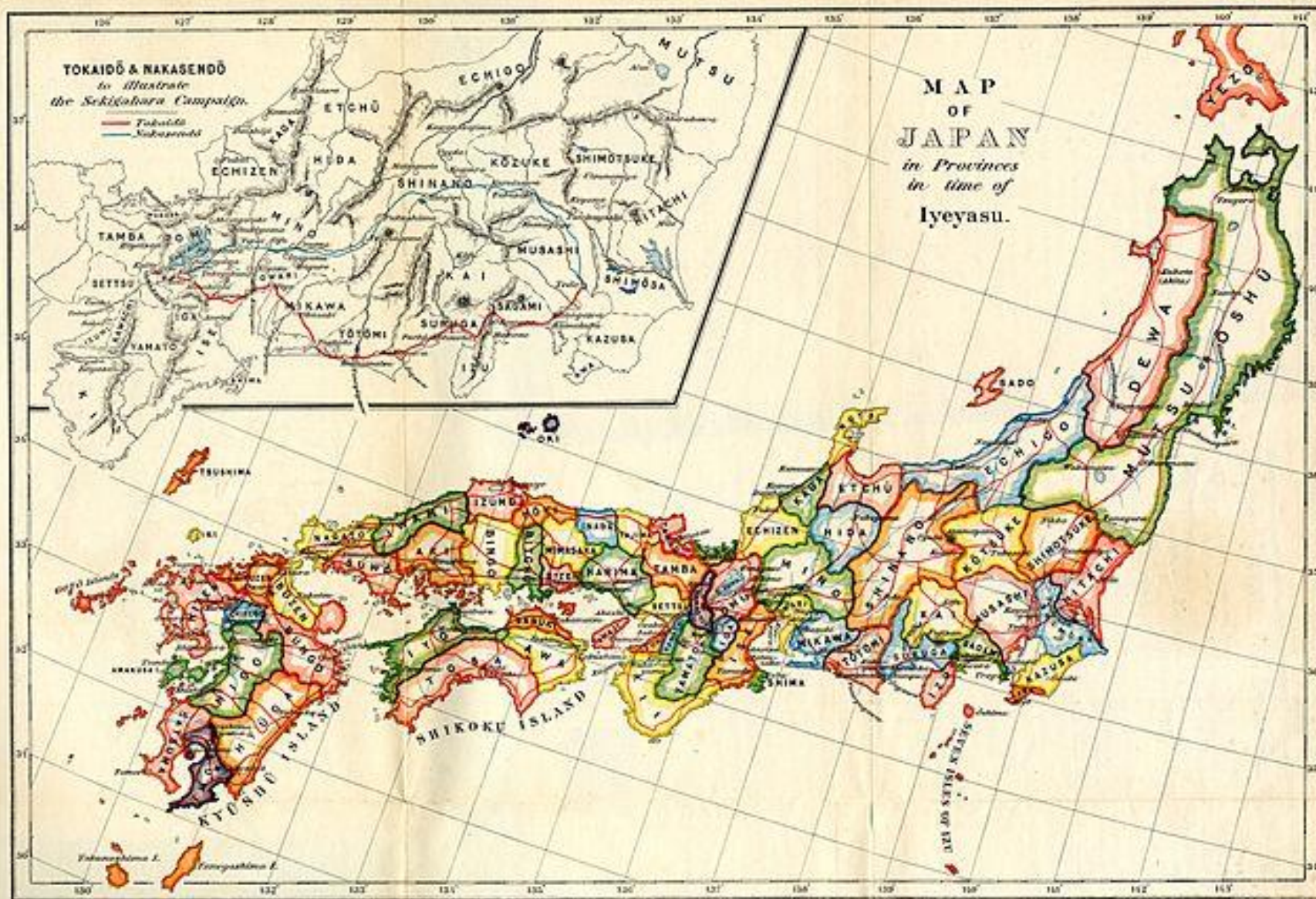
Šógunát – období Tokugawa

- struktura japonské společnosti
- struktura japonské šlechty: dvorská (kuge), vojenská (buke)
- nižší vojenská šlechta (samurajové) x daimjó
- Daimjó: šinpan, fudai, tozama

Šógunát – období Tokugawa

Jihozápadní knížectví Sacuma, Čóšú (Nagato), Hizen a Tósa

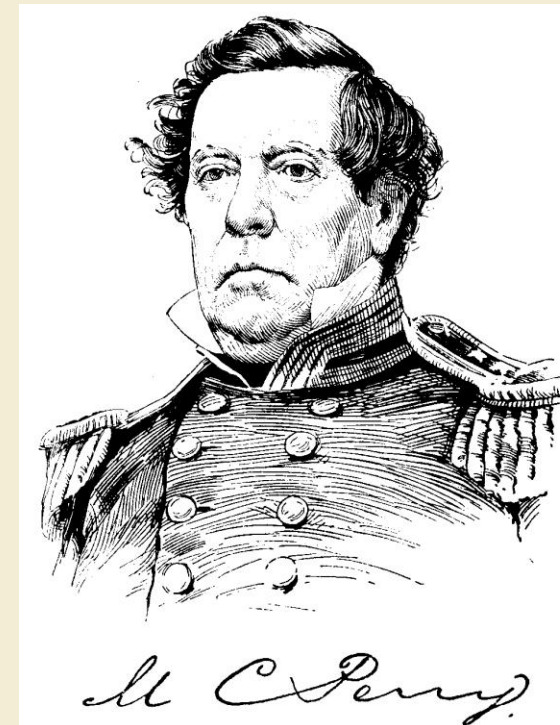
Šógunát – období Tokugawa

- socio-ekonomické problémy
- nedostatečná výkonnost zemědělství
- demografický vývoj
- měnící se struktura japonské společnosti
- postavení čóninů

Šógunát – období Tokugawa

- nové pronikání cizinců a zahraničního vlivu do Japonska
- ruské výpravy
- americká výprava - commodor Mathew Calbraith Perry
- Kanagawská smlouva (31. 3. 1854)

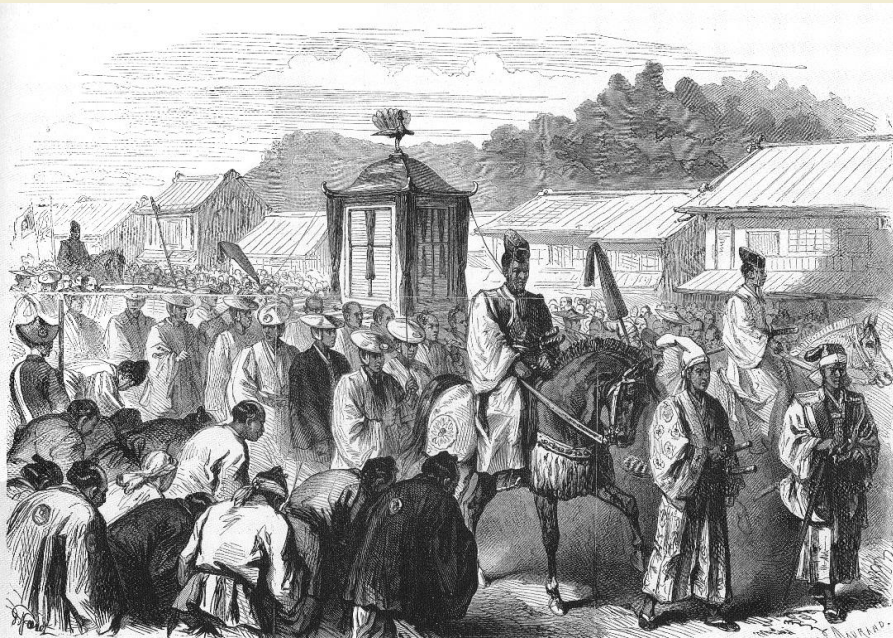
Šógunát – období Tokugawa

- dopady Kanagawské smlouvy
- Townsend Harris
- nové americko-japonské smlouvy
- krize šógunátu, sílící opozice

Šógunát – období Tokugawa

- postava císaře jako sjednocujícího symbolu opozice
- 1867 vrcholí krize šógunátu, nástup Mucuhita
- restaurace císařské moci, Meidži
- občanská válka (válka Bošin)

Japonsko v období Meidži

- reformy Meidži, zásadní změny japonské společnosti
- dvě etapy – mezník 1895
- skutečnou moc mají především šlechtické klany z jihozápadních provincií Sacuma, Čóšú, Hizen a Tósa
- administrativní reforma
- vojenská reforma

Japonsko v období Meidži

- složitá ekonomická situace, vysoké vládní výdaje
- měnová reforma
- podpora průmyslového sektoru
- role japonského venkova
- daňové výnosy,
vysoká pozemková daň

Japonsko v období Meidži

- industrializace Japonska
- fenomén zaibacu, Micui, Micubiši, Sumitomo a Furukawa...
- rozvoj námořní dopravy
- měnící se struktura japonského průmyslu a zahraničního obchodu

Japonsko v období Meidži

- dopady reforem na japonskou společnost, nespokojenost samurajů
- vznik prvních politických stran: Liberální strana (Džijútó), Pokroková strana (Kaišintó)
- ústava Meidži (1889)
- vznik dvoukomorového parlamentu

Japonsko v období Meidži

- omezená role parlamentu
- Genró
- restrukturalizace politických stran, vznik Seijúkai (1900)
- Hirobumi Itó

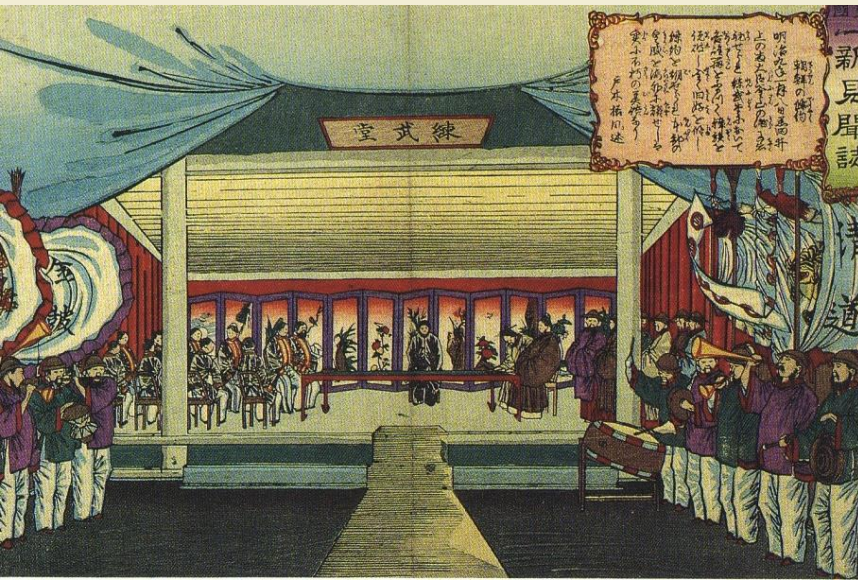
Japonsko v období Meidži

- zrychlení hospodářské expanze v 90. letech, rychlejší rozvoj těžkého průmyslu
- demografické změny
- rostoucí poptávka po surovinách a palivech, dopady na zahraniční politiku

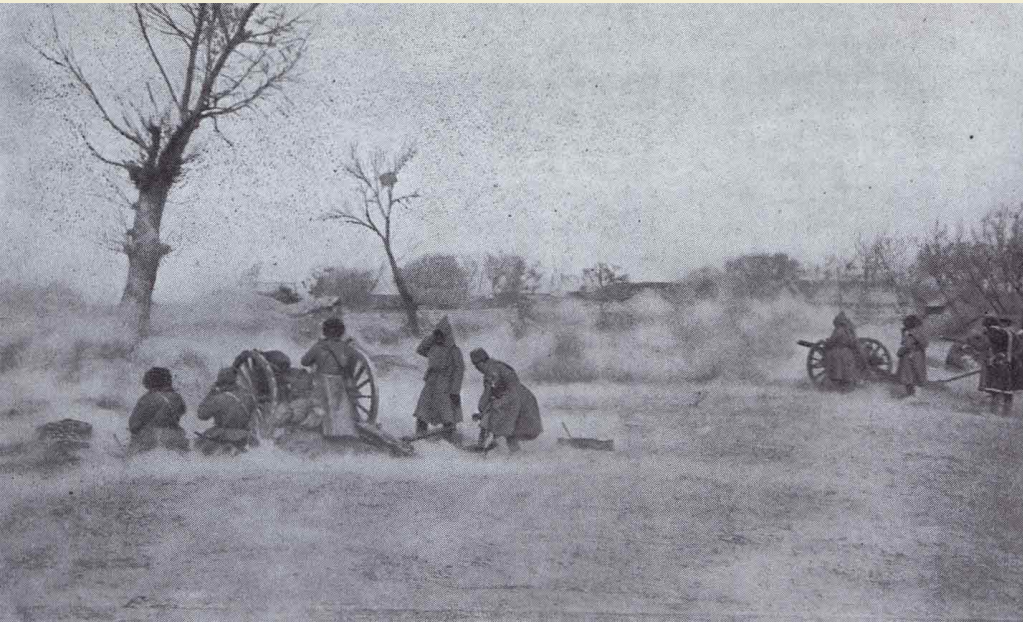
Japonsko v období Meidži

- 90. léta klíčové osobnosti politické scény: Hirobumi Itó a Aritomo Jamagata
- dva politické proudy, odlišné názory na změny japonské společnosti, zahraniční politiku atd.
- korejská otázka
- Kanghwaská smlouva (1876)

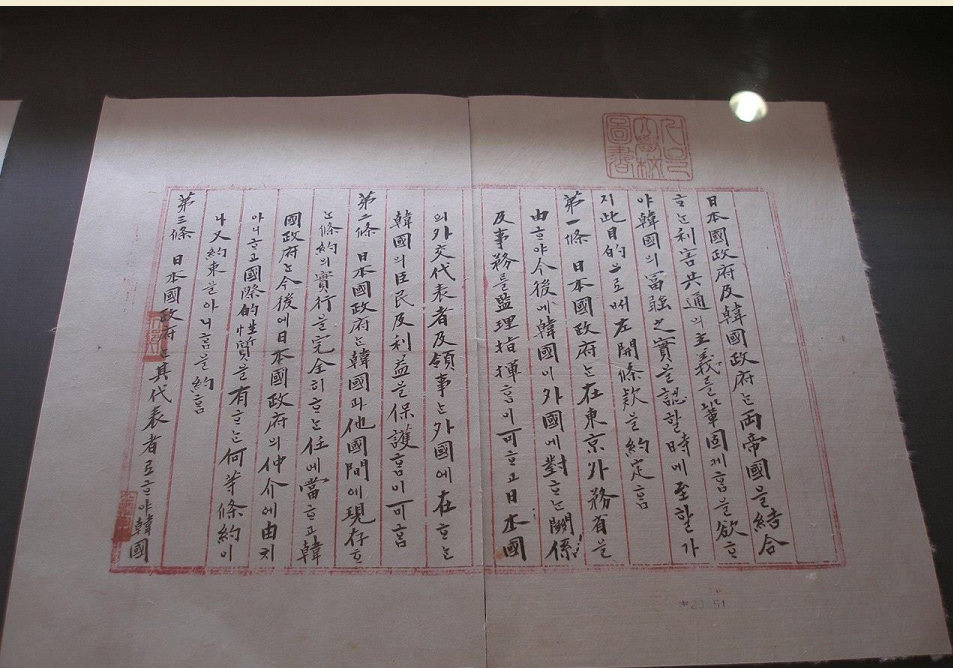
Japonsko v období Meidži

- 90. léta – měnící se pozice Japonska na mezinárodní scéně
- 1902 – strategická aliance s Velkou Británií
- 1904-1905 – rusko-japonská válka, průběh a dopady

Japonsko v období Meidži

- Korea jako sféra japonských zájmů
- 1905 – japonsko-korejská protektorátní smlouva
- role krále Kodžonga
- 1910 Korea se fakticky stává japonskou kolonií

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

Toto dílo podléhá licenci Creative Commons
Uveďte původ – Zachovejte licenci 4.0 Mezinárodní.

